

Namn: Eva Sahlström
Enhet: Vetenskapligt stöd

Datum: 2018-09-06

Dnr: 3.4.1-2018-050652

Till:
Regeringskansliet (Miljö- och
energidepartementet)
m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
mattis.loberg@regeringskansliet.se

Yttrande över remissen Förordning om återanvändning av vatten - förslag från EU-kommissionen (Dnr M2018/1920/ Nm)

Sammanfattning

Läkemedelsverket instämmer i EU Kommissionens förslag om förordning om återanvändning av vatten. Återanvändningen av vatten behöver öka inom unionen inte minst som respons på en prognosticerad ökad vattenstress i framtiden som effekt av klimatförändringar.

Läkemedelsverket har, utifrån sitt perspektiv, inget att invända mot förslaget. Men vill lämna följande kommentarer.

I analysen, till denna remiss, beskrivs att det finns kunskapsluckor om hur rester från läkemedel och kosmetiska produkter från avloppsvattnen kommer att påverka miljön där vattnet sprids. Läkemedelsverket håller med om detta och betonar att ökad kunskap behövs, inte minst av miljöpåverkan av rester som har antibakteriella egenskaper eller skulle kunna fungera som biocider eller pesticider. Det behövs även tydliga EU-gemensamma krav på att begränsa mängd aktiv läkemedelssubstans som får nå avloppsvattnet i samband med produktion av läkemedel/läkemedelssubstanser¹.

Naturvårdsverket har analyserat behov av avancerad rening i reningsverken.² Deras konklusioner är bland annat att det finns behov av mer avancerad teknik än vad reningsverken använder idag samt att det finns tekniska lösningar som kan rena avloppsvatten från läkemedelsrester. Läkemedelsverket anser att till dess att tekniken på reningsverken har uppgraderats inom EU kommer sannolikt läkemedelsrester att följa med återanvänt vatten.

¹ [Analys för att nå etappmålet om miljöhänsyn i läkemedelslagstiftningen inom EU och internationellt.](#) Läkemedelsverket, 2014

² [Avancerad rening av avloppsvatten för avskiljning av läkemedelsrester och andra oönskade ämnen](#) Naturvårdsverket, 2017, ISBN 978-91-620-6766-3

Läkemedelsverket anser därför att övervakning av innehållet av läkemedelsrester behöver fortsätta utvecklas inklusive relevanta kvalitetskrav som även inbegriper läkemedelsrester. I de miljöriskutvärderingar (environmental risk assessment, ERA) som görs för läkemedel i samband med ansökan om godkännande av försäljning, finns i vissa fall³ data som skulle vara till nytta för att minska riskerna av avloppsvatten innehållande läkemedelsrester. Åtgärder behövs som möjliggör tillgängliggörande och kunskapsöverföring av dessa data.

Vidare menar Läkemedelsverket att fortsatt utveckling av övervakning av läkemedelsrester i vår miljö inom ramdirektivet för vatten behövs och att fortsatt arbete är nödvändigt för att införa fler läkemedelssubstanser för övervakning⁴. Inte minst då svensk forskning visat att läkemedelsrester kan ge negativa effekter på organismer i vattenmiljön. Detta görs lämpligen genom att fler läkemedelssubstanser införlivas vid uppdatering av listan av prioriterade ämne inom ramdirektivets system för hantering av kemiska föroreningar av yt- och grundvatten.

Betänkandet innehåller inte några lagförslag eller bedömningar som direkt berör Läkemedelsverket eller påverkar Läkemedelsverkets verksamhet i någon större utsträckning.

Direktör Lena Björk har beslutat i detta ärende. Miljökoordinator Therese Ringbom, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Verksamhetsutvecklare Stefan Berggren, deltagit.

På Läkemedelsverkets vägnar

Lena Björk
Direktör

Therese Ringbom
Miljökoordinator

Kopia till: registrator

³ Data finns för de läkemedelssubstanser som bedömts behöva mer avancerad miljöriskbedömning.

⁴ I ramdirektivet för vatten fastställs ett system för att hantera kemisk förorening av ytvatten och grundvatten. I en bilaga i ramdirektivet tas prioriterade ämnen upp. I direktivet om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område fastställs miljökvalitetsnormer för de prioriterade ämnena och några andra föroreningar. I ramdirektivet för vatten anges att kommissionen ska se över listan över de prioriterade ämnena vart fjärde år.